

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5OboE/79/2013
Identifikačné číslo spisu:	4105208617
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4105208617.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Příbinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnej Y. O., nar. XX. U. XXXX, M., o vymoženie 179,25 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24 Er 94/2005, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 28. februára 2013, č. k. 11 CoE 28/2013-61 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 28. februára 2013, č. k. 11 CoE 28/2013-61, takto

rozhodol:

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa z a m i e t a.

Dovolanie oprávneného sa o d m i e t a.

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 28. februára 2013, č. k. 11 CoE 28/2013-61, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania z a s t a v u j e.

Povinnnej sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Uznesením zo 17. júla 2012, č. k. 24 Er 94/2005-41, Okresný súd Nitra vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju s tým, že o trovách exekučného konania rozhodne samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 240 ods. 1, § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ustanovení § 39, § 574 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Uviedol, že exekučným titulom je notárska zápisnica č. k. N 276/2005, Nz 2808/05, NRCLs 2753/2005 spísaná 23. januára 2005 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom. Súd po preskúmaní súdneho spisu zistil, že oprávnený a povinný uzavreli 5. marca 2004 zmluvu o úvere č. 4031308, súčasťou ktorej bolo aj splnomocnenie, ktorým povinná osoba splnomocnila advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice (exekučného titulu), t. j. aby v jeho mene uznal jeho záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným exekučným titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo pre exekúciu na celý jeho majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. Nakoľko povinný nesplnil záväzok zo zmluvy, bola spísaná notárska zápisnica, kde za povinnú osobu konal a zápisnicu podpísal splnomocnený advokát Mgr. Tomáš Kušnír, ktorý dlh v plnom rozsahu, čo do základu aj do výšky uznal a zároveň vyhlásil, že dlh,

ktorý je opísaný v notárskej zápisnici povinná osoba splatí v lehote do 29. marca 2004, v opačnom prípade vyjadril súhlas s použitím notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Konštatoval, že exekúciu je potrebné vyhlásiť za neprípustnú a zastaviť ju, nakoľko splnomocnenie (dohoda o splnomocnení), ktoré je súčasťou zmluvy o úvere je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka považované za neplatný právny úkon, na základe ktorého nemohlo dôjsť Mgr. Tomášom Kušnírom k uznaniu právneho záväzku (dlhu), a teda k vydaniu a podpísaniu notárskej zápisnice, ktorá je podkladom pre toto exekučné konanie. Z ust. § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka jasne vyplýva, že dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je neplatná, pričom konanie povinného o splnomocnení Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v mene povinného uznal jeho záväzok, považoval súd za konanie, ktoré je v rozpore so zákonom. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere a splnomocnení Mgr. Tomáša Kušníra neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, teda v tom čase nemohla povinná osoba realizovať svoje právo dlh uznať a nemohla následne splnomocniť Mgr. Tomáša Kušníra na také právo a z toho vyplýva aj nevedomosť povinnej osoby o splatení svojho dlhu v lehote určenej v exekučnom titule.

O trovách exekučného konania súd prvého stupňa rozhodne samostatným uznesením.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Nitre ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 28. februára 2013, č. k. 11 CoE 28/2013-61 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a vo výroku o zastavení exekúcie podľa potvrdil a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Odvolací súd v odôvodnení uznesenia poukázal na ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.; ust. § 238 ods. 1 a ods. 2, § 41 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku; ust. § 22 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že podľa jeho názoru, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver o neprípustnosti exekúcie a potreby jej zastavenia a z toho dôvodu bolo potrebné jeho rozhodnutie v časti prvého a druhého výroku ako vecne správne potvrdiť. Na doplnenie však odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že predpokladom na vykonávanie exekúcie proti povinnému je vykonateľný exekučný titul. Okruh exekučných titulov, na základe ktorých je možné realizovať nútený výkon rozhodnutia, bol uvedený v ust. § 41 ods. 1, 2 Exekučného poriadku v znení platnom do 31. augusta 2005, ktoré je potrebné v predmetnej veci aplikovať, pretože exekučné konanie sa začalo doručením návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, čo bolo 14. apríla 2005.

Oprávnený ako exekučný titul predložil notársku zápisnicu z 23. januára 2005 spísanú notárom JUDr. Ondrejom Duriacom pod sp. zn. N 276/2005, NZ 2808/2005, na ktorú sa vzťahuje ust. § 41 ods. 2 vyššie citovaného zákona a v ktorej advokát Mgr. Tomáš Kušnir vystupujúci ako zástupca povinnej osoby (na základe splnomocnenia udeleného mu dlžníčkou v úverovej zmluve zo dňa 5. marca 2004) uznal dlh voči oprávnenej osobe v sume 10 593 Sk, z čoho úver a poplatok predstavujú sumu 7 200 Sk, ktorá sa bude úročiť úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne od 22. septembra 2004 do zaplatenia a celý dlh pozostáva z istiny nesplateného úveru, poplatku z úveru, trov právneho zastúpenia a trov za spísanie zápisnice. Notárska zápisnica bola spísaná na základe úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania 5. marca 2004, súčasťou ktorej bola predtlač splnomocnenia, v zmysle ktorého dlžníčka splnomocnila advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu a na to, aby v jej mene uznal záväzok z úveru a aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom.

Povinnosťou exekučného súdu, ako i súdneho exekútora bolo preveriť vykonateľnosť spísanej notárskej zápisnice po formálnej a materiálnej stránke. Formálna stránka spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice tak, ako je upravená v ust. § 47 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Materiálna stránka je priamo predpísaná zákonom a notárska zápisnica má obsahovať právny záväzok, oprávnenú osobu a povinnú osobu, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila. Notárska zápisnica podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku je rýdzo procesnoprávnym inštitútom, ktorý nadväzuje na hmotnoprávny základ, teda na ustanovenia občianskeho práva o uznaní dlhu (§ 558 Občianskeho zákonníka) a obchodného práva o uznaní záväzku (§ 323 Obchodného zákonníka). V oboch prípadoch ide o jednostranný adresovaný právny úkon, konkrétne o jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi. Rozdiel medzi uznaním dlhu, resp. záväzku podľa hmotného práva, a notárskou zápisnicou obsahujúcou právny záväzok podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, teda podľa

procesného práva, je v dvoch náležitostiach. Predovšetkým nemôže ísť o jednoduchý písomný právny úkon, ale o písomný právny úkon v kvalifikovanej forme, teda vo forme notárskej zápisnice. Okrem toho notárska zápisnica musí obsahovať výslovný súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou právneho záväzku. Práve tento súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je jej najdôležitejšou náležitosťou ako exekučného titulu. Totiž až tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu. Uvedeným prejavom vôle povinného sa teda završuje vznik exekučného titulu, čo znamená, že až v dôsledku tohto právneho úkonu sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul. Zákonodarca teda hlavný dôraz kladol na výslovný "súhlas povinnej osoby s exekúciou". Exekúciu by nebolo možné vykonať na základe notárskej zápisnice (najmä vzhľadom na jej mimosúdny spôsob vzniku) vtedy, ak by sa ňou mohli porušiť také princípy zákonnej alebo ústavnej hodnoty, na ktorých treba bezpodmienečne trvať.

V predmetnej veci však povinná nebola osobne prítomná pri spisovaní notárskej zápisnice ako exekučného titulu, ktorý potom neobsahuje jej osobné vyhlásenia, ale zastupoval ju Mgr. Tomáš Kušnir na základe splnomocnenia udeleného mu povinnou v zmluve o úvere z 5. marca 2004. Splnomocnenie je súčasťou formulárovej predtlačky zmluvy, ktorú používa oprávnený ako veriteľ pri poskytovaní úverov pre dlžníkov. Notárska zápisnica musí mať písomnú formu, musí byť v nej uvedený súhlas povinnej osoby s exekúciou. Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ dlžník nebol priamo prítomný pri spisovaní notárskej zápisnice ako exekučného titulu, ale konal prostredníctvom zástupcu, mal tomuto zástupcovi udeliť plnomocenstvo, ktorého náležitosti musia zodpovedať ust. § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka s dôrazom na presné vymedzenie rozsahu plnomocenstva. Uvedené znamená, že takéto plnomocenstvo musí spĺňať všetky požiadavky, ktoré sú kladené na samotnú notársku zápisnicu, t. j. musí byť určité a zrozumiteľné. Plnomocenstvo udelené dlžníčkou pre advokáta Mgr. Tomáša Kušnira v zmluve o úvere z 5. marca 2004 tieto náležitosti nemá, nie je v ňom žiadnym spôsobom špecifikovaný dlh, resp. záväzok, ktorý mal splnomocnenec za povinnú uznať a táto okolnosť robí podľa názoru súdu predmetné plnomocenstvo neurčitým a nepoužiteľným pre spisanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Plnomocenstvo z 5. marca 2004 ako súčasť úverovej zmluvy je nejasné a neurčité a nemožno na základe neho ustáliť, v akej výške mal splnomocnenec záväzok, resp. dlh uznať. Odvolací súd je toho názoru, že predmetné plnomocenstvo potom neoprávňovalo advokáta Mgr. Tomáša Kušnira ako zástupcu povinnej uznať dlh vo forme notárskej zápisnice a súhlasiť s jej vykonateľnosťou.

K veci odvolací súd uviedol, že zmluva o úvere z 5. marca 2004 je predtlačený formulár, ktorý sa vyplňa pri jej uzavretí medzi oprávneným ako veriteľom a dlžníkom. Zároveň ale táto zmluva už obsahuje i predtlačený text, že dlžníčka splnomocňuje advokáta Mgr. Tomáša Kušnira. Už táto skutočnosť preukazuje, že Mgr. Tomáš Kušnir ešte pred vyhotovovaním tlačiva zmluvy musel jednať so spoločnosťou veriteľa (oprávneného), čo oprávnene vyvoláva pochybnosť o tom, či záujmy zástupcu Mgr. Tomáša Kušnira nie sú v rozpore so záujmami povinnej, ktorú by podľa plnomocenstva mal zastupovať pri spísaní notárskej zápisnice ako exekučného titulu. V prípade nesplnenia podmienok uvedených v § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka je právny úkon takejto osoby absolútne neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka), a to bez ohľadu na skutočnosť, či o tom účastníci právneho úkonu vedeli. V predmetnej exekučnej veci je totiž povinná zastúpená Mgr. Tomášom Kušním, pričom odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na uvedené a množstvo obdobných prejednávanych vecí je nepochybné, že tento súčasne vystupuje opakovane ako splnomocnenec povinných, ako aj splnomocnenec spoločností, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie úverov.

Podľa odvolacieho súdu, súd prvého stupňa ako exekučný súd správne posúdil predloženú notársku zápisnicu z 23. januára 2005 ako nespôsobilý exekučný titul, a to z toho hľadiska, že Mgr. Tomáš Kušnir nemohol pri jej spisovaní konať s dôsledkami a účinkami pre povinnú v zmysle vzniku a platnosti exekučného titulu. Túto otázku je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať v každom štádiu exekučného konania a v prípade zistenia, že exekúcia bola nesprávne nariadená (na základe exekučného titulu, ktorý nespĺňal zákonom stanovené náležitosti), musí byť podľa § 57, § 58 Exekučného poriadku zastavená, pretože jej ďalšie pokračovanie by sa priečilo zásadám exekučného konania.

Krajský súd v Nitre dal oprávnenému do pozornosti, že Exekučný poriadok neumožňuje súdu prerušiť exekučné konanie (§ 36 ods. 5) a v súvislosti s prerušením konania (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) považoval za potrebné uviesť, že súd môže, ale nemusí prerušiť konanie. Preskúmaním návrhu oprávneného obsiahnutom v odvolaní z 9. augusta 2012 súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala možnosť vyhovieť tomuto návrhu na prerušenie konania, a to i z toho dôvodu, že

skutočnosti uvádzané oprávneným v jeho podaní už boli riešené judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3Cdo/164/1996 z 27. januára 2007) i Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. IV. ÚS 285/2010-12 z 30. augusta 2010).

Naviac uviedol, že zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý spadá do výlučnej kompetencie súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, pričom prejudiciálna otázka nastolená Súdnu dvoru EU nesmie byť zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu, jej potenciálne zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúci spor, a zároveň nesmie ísť o otázku akademickú v tom zmysle, že táto otázka nemá reálny základ v prejednávanej spore.

V súvislosti s prvým návrhom oprávneného na prejudiciálnu otázku odvolací súd poukázal na judikatúru Súdneho dvora (rozsudok Súdneho dvora Pannon C-243/08, rozsudok Súdneho dvora Freiburger Kommunalbauten C-237/02), z ktorej vyplýva, že je vecou členských štátov, aby sa vyrovnali s otázkou, či v konkrétnom prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Čo sa týka druhého návrhu oprávneného na prejudiciálnu otázku, odvolací súd poukázal na judikáty Súdneho dvora vo veci Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milénium SL (C-168/05), Océano Grupo Editorial a Salvat Editores (C-240/98 až C-244/98, Pohotovosť (C-76/10), z ktorých je zjavné, že ustálená judikatúra Súdneho dvora EU pripúšťa i vo fáze výkonu rozhodnutia posudzovať nekalosť podmienok v spotrebiteľských zmluvách s tým, že v prípade, ak posudzujúci súd dospeje k záveru o nekalosti takejto podmienky, je povinný vyvodiť z uvedeného posúdenia všetky relevantné dôsledky, ktoré z toho vyplývajú z vnútroštátneho práva. Uvedeným následkom v zmysle práva Slovenskej republiky je zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku alebo zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, obe spočívajúce v tom, že pohľadávku veriteľa voči spotrebiteľovi nie je možné v danom exekučnom konaní vymôcť. Možno konštatovať, že vnútroštátny súd môže svojím rozhodnutím zabrániť vymožitelnosti pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi, pričom toto zabránenie nie je v rozpore s článkom 17 Charty základných práv EU o ochrane vlastníckeho práva a ani v rozpore s článkom 47 tejto Charty o práve na spravodlivý proces. Uvedené posúdenie bol súd spôsobilý uskutočniť sám, bez potreby predložiť prejudiciálnu otázku Súdnu dvoru EU, keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou acte éclairé (konanie objasnené alebo konanie už rozsúdené) ako aj s doktrínou acte clairé (konanie jasné alebo konanie zrozumiteľné), ktoré stanovujú výnimky z povinnosti predkladania predbežných otázok Súdnu dvoru EU.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. a) O.s.p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. d) O.s.p.)
- c) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. f) O.s.p.),
- d) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. a Súdnu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O.s.p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Nitre z 28. februára 2013, sp. zn. 11 CoE 28/2013 a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je

vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a) a § 221 ods. 1 písm. d) O.s.p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinná ani súdny exekútor sa k podaniam oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013 na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b), c), e) a g) O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 5 Oboer 47/2013 z 21. októbra 2013 a sp. zn. 5 Oboer 29/2013 z 19. septembra 2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a) O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d) O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 205/2011 z 1. februára 2012 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp.

zn. III. ÚS 254/2012).

Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytýpaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. Tomášom Kušnírom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávneného, že § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (údajne) v znení účinnom v čase zastavenia exekúcie ukladal súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g) a k) nariadil pojednávanie, najvyšší súd uvádza, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil uznesením zo 17. júla 2012, teda v čase, keď nebol povinný nariadiť pojednávanie (túto povinnosť by mal až s účinnosťou od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012, pričom od 1. januára 2013 podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku má súd možnosť, nie povinnosť, nariadiť v takomto prípade pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci). Odvolací súd v danom prípade nenariadil odvolacie pojednávanie, lebo mu to umožňovalo ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b) a c) O.s.p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako najvyšší súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

V súvislosti s námietkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá

(súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

V súvislosti s odvolaním, ktoré oprávnený podal proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, vo výroku, ktorým odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 O.s.p.) a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodíť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria tie, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto podmienkou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V prejednávanej veci odvolanie oprávneného smeruje proti uzneseniu, ktorým odvolací súd v dovolacom konaní nevyhovel návrhu oprávneného na prerušenie konania.

Podľa § 201 O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov. Podľa § 10 ods. 2 O.s.p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované zákonné ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilým predmetom odvolacieho konania sú teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení návrhu oprávneného na prerušenie konania vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 211 ods. 1 výslovne predpokladá rozhodovanie odvolacieho súdu napr. aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa. Odvolací súd sa pri takomto rozhodovaní nestáva súdom prvého stupňa, ale zostáva odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

Oprávnený napadol predmetné uznesenie krajského súdu odvolaním, avšak funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku nie je daná z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa, ale ako súdom odvolacím.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie odvolania podaného oprávneným proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s posledne citovaným ustanovením Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o tomto opravnom prostriedku zastavil bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Oprávnený zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Povinnej však náhradu trov tohto konania nepriznal, lebo v tomto konaní je žiadne nevznikli a ani nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.